

ที่ อบ ๐๐๒๓.๔/ว ๕๒๓๙

ศาลากลางจังหวัดอุบลราชธานี
ถนนแจ้งสนิท อบ ๓๔๐๐๐

๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ทาหรือการดำเนินการคืนค่าตอบแทนในการขออนุญาตตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ นายกเทศมนตรีนครอุบลราชธานี นายกเทศมนตรีเมืองวารินชำราบ

นายกเทศมนตรีเมืองเดชอุดม นายกเทศมนตรีเมืองพิบูลมังสาหาร และนายกเทศมนตรีเมืองแจระแม

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๖/ว ๓๑๐๑

ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๕

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งว่า ได้ให้ความเห็นในข้อหารือของจังหวัดเชียงราย เกี่ยวกับการดำเนินการคืนค่าตอบแทนในการขออนุญาตตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน (ดูดทราย) เนื่องจากผู้ประกอบการยังไม่ได้รับอนุญาตดูดทราย และการไม่เข้าประกอบกิจการดูดทรายจะนำมาเป็นข้ออ้าง ในการขอลดหย่อนค่าตอบแทนมิได้ ซึ่งความเห็นในข้อหารือดังกล่าวเป็นประโยชน์ในการพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปใช้ประกอบการพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณา สำหรับอำเภอขอให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่ทราบด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิรัช วิชัยบุญ)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดอุบลราชธานี

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด

กลุ่มงานกฎหมาย

โทร.๐๔๕-๓๔๕๕๙๑

กลุ่มงานกฎหมาย	ระเบียบและเรื่องร้องทุกข์
เลขที่ ๑๕๒	หน้า ๔
วันที่ ๔ ต.ค. ๖๕	
เวลา	

ที่ มท ๐๘๐๔.๖/ว ๓๑๐๐

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา กทม. ๑๐๓๐๐

๒๙ กันยายน ๒๕๖๕

เรื่อง ทาหรือการดำเนินการคืนค่าตอบแทนในการขออนุญาตตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด (ยกเว้นจังหวัดเชียงราย)

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๖/๑๕๕๑๙

ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๕

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ให้ความเห็นในข้อหารือของจังหวัดเชียงราย เกี่ยวกับการดำเนินการคืนค่าตอบแทนในการขออนุญาตตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน (ดูดทราย) เนื่องจากผู้ประกอบการยังไม่ได้รับใบอนุญาตดูดทราย และการไม่เข้าประกอบกิจการดูดทรายจะนำมาเป็นข้ออ้าง ในการขอลดหย่อนค่าตอบแทนมิได้ ซึ่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้พิจารณาแล้วเห็นว่าความเห็น ในข้อหารือดังกล่าวเป็นประโยชน์แก่จังหวัดในการพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ จึงขอส่งให้จังหวัดเพื่อแจ้งองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปใช้ประกอบการพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายศิริวัฒน์ นุปดาเจริญ)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

กลุ่มงานกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น ๒

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๔๐๓๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th

ผู้ประสานงาน นายธนาวุธ เหล่าเจริญพาณิชย์

โทร. ๐๙๒-๒๑๗๘-๕๗๘๒

3 ก.ว.ร.ค.
Srinis
5 ต.ค. ๖๕

ที่ มท ๐๘๐๔.๖/ ๑๕ ๕๑๙

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา กทม. ๑๐๓๐๐

๒๙ กันยายน ๒๕๖๕

เรื่อง ทหารือการดำเนินการคืนค่าตอบแทนในการขออนุญาตตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย

อ้างถึง หนังสือจังหวัดเชียงราย ที่ ขร ๐๐๒๓.๔/๒๑๗๙๐ ลงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๕๑๑.๓/๑๘๘๓๙ ลงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๕

ตามที่ จังหวัดเชียงรายได้ขอทหารือกรณีเทศบาลตำบลสันทรายงามเกี่ยวกับการดำเนินการคืนค่าตอบแทนในการขออนุญาตตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน (ดูตทราย) กรณี นายสมชาย ธนาลังการ ยื่นคำขอต่อสำนักงานที่ดินจังหวัดเชียงราย สาขาเทิง เพื่อขออนุญาตดูตทรายในแม่น้ำอิง ท้องที่หมู่ที่ ๑ ตำบลสันทรายงาม อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ซึ่งจังหวัดเชียงรายมีความเห็นว่าการขออนุญาตดูตทรายของนายสมชาย ธนาลังการ ไม่มีผลให้เกิดเป็นคำสั่งทางปกครองด้วยเหตุดังกล่าว การชำระค่าธรรมเนียมตามประมวลกฎหมายที่ดินตามมาตรา ๙ กับเทศบาลตำบลสันทรายงาม จึงเป็นการชำระหนี้ที่ปราศจากมูลอันจะอ้างกฎหมายได้และเป็นทางให้ นายสมชาย ธนาลังการ เสียเปรียบ เทศบาลตำบลสันทรายงาม จึงต้องคืนค่าธรรมเนียมดังกล่าวข้างต้นในฐานะลามิควรได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๐๖ โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ดำเนินการทหารือกรณีดังกล่าวต่อกรมที่ดินตามหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๖/๑๖๘๓๔ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๔ โดยมีมติเห็นพ้องด้วยกับความเห็นจังหวัดเชียงราย และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมีความเห็นเพิ่มเติมว่า กรณีการเรียกให้นายสมชาย ธนาลังการ ผู้ยื่นคำขออนุญาตดูตทรายดำเนินการชำระค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินแก่เทศบาลตำบลสันทรายงาม เป็นการดำเนินการผิดขั้นตอนของกฎหมาย กล่าวคือตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๙/๑ มีเจตนารมณ์ให้ผู้รับอนุญาตตามมาตรา ๙ เสียค่าตอบแทนเป็นรายปีให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงเป็นกรณีที่ผู้จะเสียค่าตอบแทนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องเป็นผู้รับอนุญาตตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินเสียก่อน จากเหตุผลดังกล่าวการรับเงินค่าตอบแทนของเทศบาลตำบลสันทรายงาม จึงเป็นกรณีการชำระหนี้ที่ปราศจากมูลอันจะอ้างกฎหมายได้ นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับแจ้งผลการพิจารณาขอทหารือจากกรมที่ดิน โดยสรุป ดังนี้

๑. ตามมาตรา ๙/๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ประกอบกับข้อ ๒๙ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอนุญาตให้ดูตทราย พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนดว่า เมื่อผู้ประกอบการดูตทรายได้รับอนุญาตให้ดูตทรายแล้วจะต้องเสียค่าตอบแทนเป็นรายปีให้แก่เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล ตามวิธีการและอัตราที่กำหนดในข้อบัญญัติท้องถิ่น แต่ต้องไม่เกินอัตราตามบัญชีท้ายประมวลกฎหมายที่ดิน ดังนั้น การชำระค่าตอบแทนเป็นรายปีให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นน่าจะเป็นกรณีที่ผู้ขออนุญาตดูตทรายได้รับอนุญาตให้ดูตทรายแล้ว เมื่อผู้ขออนุญาตดูตทรายยังไม่ได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตดูตทรายและยังไม่ได้

/ดำเนินการ

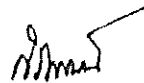
ดำเนินการประกอบกิจการดูดทราย รวมทั้งจังหวัดได้งดเว้นการออกใบอนุญาตดูดทราย ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอนุญาตให้ดูดทราย พ.ศ. ๒๕๔๖ การที่ผู้ขออนุญาตดูดทราย ต้องเสียค่าตอบแทนให้แก่เทศบาลตำบลสันทรายงามน่าจะไม่เป็นธรรมแก่ผู้ขออนุญาต ส่วนวิธีการรับชำระค่าตอบแทนหรือการคืนค่าตอบแทนเป็นเรื่องที่เทศบาลตำบลสันทรายงามต้องพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามนัยหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๕๑๑.๓/๖๗๕๓ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๔๙

๒. กรณีการไม่เข้าประกอบกิจการของนายสมชาย ธนาสิงการ จะถือว่าเป็นกรณีที่ผู้ได้รับอนุญาตควรรู้ถึงเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นมาก่อน จะนำมาเป็นข้ออ้างในการขอลดหย่อนค่าตอบแทนมิได้ตามข้อ ๒๔ หรือไม่ นั้น เมื่อพิจารณาระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอนุญาตให้ดูดทราย พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๒๔ ได้กำหนดว่า ภายในกำหนดเวลาอนุญาต หากผู้ได้รับอนุญาตอ้างว่าดูดทรายไม่ได้ด้วยประการใด ๆ ก็ตาม ให้ถือว่าเป็นเรื่องของผู้ได้รับอนุญาตที่ควรรู้ถึงเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นมาก่อน จะนำมาเป็นข้ออ้างในการขอยืดเวลากำหนดอนุญาตหรือขอลดหย่อนค่าตอบแทนมิได้ เป็นกรณีที่ผู้ขออนุญาตได้รับอนุญาตให้ดูดทรายแล้วจึงจะต้องพิจารณาตามข้อ ๒๔ ของระเบียบดังกล่าวต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงขอความร่วมมือจังหวัดเชียงใหม่แจ้งผลการพิจารณาให้เทศบาลตำบลสันทรายงาม ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายศิริวัฒน์ บุปผาเจริญ)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

กลุ่มงานกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น ๒

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th

ผู้ประสานงาน นายธนาวุธ เหล่าเจริญพาณิชย์

โทร. ๐๙๒-๒๗๘-๙๗๘๒

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ... กรมที่ดิน สำนักงานจัดการที่ดินของรัฐ โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๕๘๓๘ โทรสาร ๐ ๒๑๔๓๙๑๐๖
ที่... มท ๐๕๑๑.๓/ ๑๖๖๓๔... วันที่... ๗ กันยายน ๒๕๖๕
เรื่อง... ทาหรือการดำเนินการคืนค่าตอบแทนในการขออนุญาตตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน
เรียน... อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ตามที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมีบันทึก ที่ มท ๐๘๐๔.๖/๑๖๘๓๔ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๔ ขอทาหรือเกี่ยวกับการดำเนินการคืนค่าตอบแทนในการขออนุญาตตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน (คูตทราย) กรณี นายสมชาย ธนาลังการ ยื่นคำขออนุญาตคูตทรายในแม่น้ำอิง ท้องที่หมู่ที่ ๑ ตำบลสันทรายงาม อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย นั้น

กรมที่ดินได้พิจารณาแล้วเห็นว่า

๑. ตามมาตรา ๙/๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ประกอบกับข้อ ๒๔ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอนุญาตให้คูตทราย พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนดว่า เมื่อผู้ประกอบการคูตทรายได้รับอนุญาตให้คูตทรายแล้วจะต้องเสียค่าตอบแทนเป็นรายปีแก่เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล ตามวิธีการและอัตราที่กำหนดในข้อบัญญัติท้องถิ่น แต่ต้องไม่เกินอัตราตามบัญชีท้ายประมวลกฎหมายที่ดิน ดังนั้น การชำระค่าตอบแทนเป็นรายปีให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นน่าจะเป็นกรณีที่ผู้ขออนุญาตคูตทรายได้รับอนุญาตให้คูตทรายแล้ว เมื่อผู้ขออนุญาตคูตทรายยังไม่ได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตคูตทรายและยังไม่ได้ดำเนินการประกอบกิจการคูตทรายรวมทั้งจังหวัดได้งดเว้นการออกใบอนุญาตตามข้อ ๒๘ การที่ผู้ขออนุญาตคูตทรายต้องเสียค่าตอบแทนให้แก่เทศบาลตำบลสันทรายงามน่าจะไม่เป็นธรรมแก่ผู้ขออนุญาต ส่วนวิธีการรับชำระค่าตอบแทนหรือการคืนค่าตอบแทนเป็นเรื่องที่เทศบาลตำบลสันทรายงามต้องพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามนัยหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๕๑๑.๓/๖๗๕๓ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๙ ตอบข้อทาหรือจังหวัดพระนครศรีอยุธยา รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

๒. การไม่เข้าประกอบกิจการของนายสมชายฯ จะถือว่าเป็นกรณีที่ผู้ได้รับอนุญาตควรรู้ถึงเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นมาก่อนจะนำมาเป็นข้ออ้างในการขอลดหย่อนค่าตอบแทนมิได้ตามข้อ ๒๔ หรือไม่นั้น เมื่อพิจารณาระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอนุญาตให้คูตทราย พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๒๔ ได้กำหนดว่า ภายในกำหนดเวลาอนุญาต หากผู้ได้รับอนุญาตอ้างว่าคูตทรายไม่ได้ด้วยประการใดๆ ก็ตาม ให้ถือว่าเป็นเรื่องของผู้ได้รับอนุญาตที่ควรรู้ถึงเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นมาก่อน จะนำมาเป็นข้ออ้างในการขอยืดเวลากำหนดอนุญาตหรือขอลดหย่อนค่าตอบแทนมิได้ เป็นกรณีที่ผู้ขออนุญาตได้รับใบอนุญาตให้คูตทรายแล้วจึงจะต้องพิจารณาตามข้อ ๒๔ ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นายณรงค์ สิบตระกูล)

ที่ปรึกษาด้านประสิทธิภาพ ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมที่ดิน

ที่ มท 0511.3/

6753

กระทรวงมหาดไทย

ถนนรัชฎาภิเศก กทม.10200

26 มิถุนายน 2549

เรื่อง ทหารหรือแนวทางปฏิบัติการเรียกเก็บค่าตอบแทนต่ออายุใบอนุญาตดูตรวจราย

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

อ้างถึง หนังสือจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ อย 0019/8643 ลงวันที่ 6 มิถุนายน 2549

ตามที่ทหารหรือแนวทางปฏิบัติ กรณี บริษัท อ่างทองธุรกิจ จำกัด ได้ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตดูตรวจราย ประจำปี พ.ศ.2548 แต่เนื่องจากการดูตรวจรายของบริษัทฯ ทำให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อน คณะอนุกรรมการพิจารณาอนุญาตให้ดูตรวจรายประจำจังหวัด จึงมีมติในการประชุมครั้งที่ 2/2547 เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2547 ยังไม่ต่ออายุใบอนุญาตให้บริษัทฯ เพื่อรอผลการตรวจสอบตามหลักวิชาการเกี่ยวกับผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยได้แจ้งให้บริษัทฯ ไปชำระค่าตอบแทนในการประกอบกิจการดูตรวจรายแก่องค์การบริหารส่วนจังหวัด และบริษัทฯ ได้ไปชำระค่าตอบแทนแล้ว แต่การประชุมคณะอนุกรรมการ ครั้งที่ 1/2549 เมื่อวันที่ 10 เมษายน 2549 มีข้อทักท้วงว่า การเรียกค่าตอบแทนก่อนการได้รับอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตไม่น่าจะถูกต้อง หากภายหลัง ตามหลักวิชาการแล้ว ที่ประชุมมีมติไม่ต่ออายุใบอนุญาต จะต้องคืนเงินค่าตอบแทนที่ได้เรียกไปไว้แล้วให้แก่บริษัทฯ หรือไม่ อย่างไร ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

เมื่อคณะอนุกรรมการพิจารณาอนุญาตให้ดูตรวจรายประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยามีมติในการประชุมครั้งที่ 2/2547 เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2547 ยังไม่ต่ออายุใบอนุญาตดูตรวจรายให้บริษัทฯ อ่างทองธุรกิจ จำกัด เพื่อรอผลการตรวจสอบตามหลักวิชาการเกี่ยวกับผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมตามที่มีการร้องเรียน ซึ่งตามนัยระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอนุญาตให้ดูตรวจราย พ.ศ.2546 ข้อ 26 วรรคสอง บริษัทฯ ยังคงสามารถดูตรวจรายต่อไปได้จนกว่าจะมีคำสั่งไม่ต่ออายุใบอนุญาต ส่วนเรื่องค่าตอบแทนนั้นสามารถพิจารณาได้ 2 กรณี ดังนี้

1. กรณีที่บริษัทฯ ยังดำเนินการดูตรวจรายหลังจากใบอนุญาตประจำปี พ.ศ.2547 ล้นอายุ ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ยังรอผลการพิจารณาเรื่องการต่ออายุใบอนุญาตนั้น เห็นว่าบริษัทฯ ต้องชำระค่าตอบแทนให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัด เนื่องจากบริษัทฯ ได้รับประโยชน์จากการดูตรวจรายอย่างต่อเนื่อง การเรียกเก็บค่าตอบแทนจึงชอบแล้ว

2. กรณี...

2. กรณีที่บริษัทฯ มิได้ดำเนินการยุติทนายภายหลังจากใบอนุญาตประจำปี พ.ศ.2547 สิ้นอายุ และอยู่ระหว่างรอนผลการพิจารณาเรื่องการต่ออายุใบอนุญาตนั้น หากปรากฏภายหลังว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ต่ออายุใบอนุญาตให้แก่บริษัทฯ แต่บริษัทฯ ได้ชำระค่าตอบแทนให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดไปแล้ว น่าจะไม่เป็นธรรมกับบริษัทฯ ส่วนการจะจ่ายค่าตอบแทนที่ชำระไปแล้วคืนแก่บริษัทฯ อย่างไรวินั้น เป็นเรื่องที่ต้ององค์การบริหารส่วนจังหวัดจะพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

[Handwritten signature]

(นายสุรอรท ทองนิรมล)

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมที่ดิน

สำนักจัดการที่ดินของรัฐ

โทร. 0 2622 3469 มท. 50801 - 12 ต่อ 365

โทรสาร. 0 2222 1840

26 ต.ค. 2543

[illegible]

ที่ มท ๐๘๐๔.๖/ว ๓๐๐๐

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา กทม. ๑๐๓๐๐

๒๙ กันยายน ๒๕๖๕

เรื่อง ทาหรือการดำเนินการคืนค่าตอบแทนในการขออนุญาตตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด (ยกเว้นจังหวัดเชียงราย)

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๖/๒๕๕๑๙

ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๕

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ให้ความเห็นในข้อหาหรือของจังหวัดเชียงราย เกี่ยวกับการดำเนินการคืนค่าตอบแทนในการขออนุญาตตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน (ดูดทราย) เนื่องจากผู้ประกอบการยังไม่ได้รับใบอนุญาตดูดทราย และการไม่เข้าประกอบกิจการดูดทรายจะนำมาเป็นข้ออ้าง ในการขอลดหย่อนค่าตอบแทนมิได้ ซึ่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้พิจารณาแล้วเห็นว่าความเห็น ในข้อหาหรือดังกล่าวเป็นประโยชน์แก่จังหวัดในการพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ จึงขอส่งให้จังหวัดเพื่อแจ้งองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปใช้ประกอบการพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายศิริวัฒน์ บุปผาเจริญ)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

กลุ่มงานกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น ๒

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๔๑-๙๐๓๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th

ผู้ประสานงาน นายธนาวุธ เหล่าเจริญพาณิชย์

โทร. ๐๙๒๒-๒๗๘-๙๙๘๒

ที่ มท ๐๘๐๔.๖/ ๑๕ ๕๑๙

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา กทม. ๑๐๓๐๐

๒๙ กันยายน ๒๕๖๕

เรื่อง ทาหรือการดำเนินการคืนค่าตอบแทนในการขออนุญาตตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย

อ้างถึง หนังสือจังหวัดเชียงราย ที่ ชร ๐๐๒๓.๔/๒๑๗๕๐ ลงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๕๑๑.๓/๑๘๘๓๔ ลงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๕

ตามที่ จังหวัดเชียงรายได้ขอหารือกรณีเทศบาลตำบลสันทรายงามเกี่ยวกับการดำเนินการคืนค่าตอบแทนในการขออนุญาตตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน (ดูตหาย) กรณี นายสมชาย ธนาลังการ ยื่นคำขอต่อสำนักงานที่ดินจังหวัดเชียงราย สาขาเทิง เพื่อขออนุญาตดูตหายในแม่น้ำอิง ท้องที่หมู่ที่ ๑ ตำบลสันทรายงาม อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ซึ่งจังหวัดเชียงรายมีความเห็นว่า การขออนุญาตดูตหายของนายสมชาย ธนาลังการ ไม่มีผลให้เกิดเป็นคำสั่งทางปกครองด้วยเหตุดังกล่าว การชำระค่าธรรมเนียมตามประมวลกฎหมายที่ดินตามมาตรา ๙ กับเทศบาลตำบลสันทรายงาม จึงเป็นการชำระหนี้ที่ปราศจากมูล อันจะอ้างกฎหมายได้และเป็นทางให้ นายสมชาย ธนาลังการ เสียเปรียบ เทศบาลตำบลสันทรายงาม จึงต้องคืนค่าธรรมเนียมดังกล่าวข้างต้นในฐานะลาภมิควรได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๕๐๖ โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ดำเนินการหารือกรณีดังกล่าวต่อกรมที่ดินตาม การส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๖/๑๖๘๓๔ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๔ โดยมีความเห็นพร้อมด้วยข้อความเห็นจังหวัดเชียงราย และ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมีความเห็นเพิ่มเติมว่า กรณีการเรียกให้นายสมชาย ธนาลังการ ผู้ยื่นคำขออนุญาตดูตหายดำเนินการชำระค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินแก่เทศบาลตำบลสันทรายงาม เป็นการดำเนินการผิดขั้นตอนของกฎหมาย กล่าวคือ ตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๙/๑ มีเจตนารมณ์ให้ผู้รับอนุญาตตามมาตรา ๙ เสียค่าตอบแทนเป็นรายปีให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงเป็นกรณีที่ผู้จะเสียค่าตอบแทนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องเป็นผู้รับอนุญาตตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินเสียก่อน จากเหตุผลดังกล่าวการรับเงินค่าตอบแทนของเทศบาลตำบลสันทรายงาม จึงเป็นกรณีการชำระหนี้ที่ปราศจากมูลอันจะอ้างกฎหมายได้ นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับแจ้งผลการพิจารณาข้อหารือจากกรมที่ดิน โดยสรุป ดังนี้

๑. ตามมาตรา ๙/๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ประกอบกับข้อ ๒๙ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอนุญาตให้ดูตหาย พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนดว่า เมื่อผู้ประกอบการดูตหายได้รับอนุญาตให้ดูตหายแล้วจะต้องเสียค่าตอบแทนเป็นรายปีให้แก่เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล ตามวิธีการและอัตราที่กำหนดในข้อบัญญัติท้องถิ่น แต่ต้องไม่เกินอัตราตามบัญชีท้ายประมวลกฎหมายที่ดิน ดังนั้น การชำระค่าตอบแทนเป็นรายปีให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นน่าจะเป็นกรณีที่ผู้ขออนุญาตดูตหายได้รับอนุญาตให้ดูตหายแล้ว เมื่อผู้ขออนุญาตดูตหายยังไม่ได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตดูตหายและยังไม่ได้

/ดำเนินการ

ดำเนินการประกอบกิจการดูตทราย รวมทั้งจังหวัดได้งดเว้นการออกใบอนุญาตดูตทราย ๐.๖. ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอนุญาตให้ดูตทราย พ.ศ. ๒๕๔๖ การที่ผู้ขออนุญาตดูตทราย ต้องเสียค่าตอบแทนให้แก่เทศบาลตำบลสันทายงามน่าจะไม่เป็นธรรมแก่ผู้ขออนุญาต ส่วนวิธีการรับชำระค่าตอบแทนหรือการคืนค่าตอบแทนเป็นเรื่องที่เทศบาลตำบลสันทายงามต้องพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามนัยหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๕๑๑.๓/๖๗๕๓ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๔๔

๒. กรณีการไม่เข้าประกอบกิจการของนายสมชาย ธนาลังการ จะถือว่าเป็นกรณีที่ผู้ได้รับอนุญาตควรรู้ถึงเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นมาก่อน จะนำมาเป็นข้ออ้างในการขอลดหย่อนค่าตอบแทนมิได้ตามข้อ ๒๔ หรือไม่ นั้น เมื่อพิจารณาระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอนุญาตให้ดูตทราย พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๒๔ ได้กำหนดว่า ภายในกำหนดเวลาอนุญาต หากผู้ได้รับอนุญาตอ้างว่าดูตทรายไม่ได้ด้วยประการใด ๆ ก็ตาม ให้ถือว่าเป็นเรื่องของผู้ได้รับอนุญาตที่ควรรู้ถึงเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นมาก่อน จะนำมาเป็นข้ออ้างในการขอยืดเวลากำหนดอนุญาตหรือขอลดหย่อนค่าตอบแทนมิได้ เป็นกรณีที่ผู้ขออนุญาตได้รับอนุญาตให้ดูตทรายแล้วจึงจะต้องพิจารณาตามข้อ ๒๔ ของระเบียบดังกล่าวต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงขอความร่วมมือจังหวัดเชียงรายแจ้งผลการพิจารณาให้เทศบาลตำบลสันทายงาม ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายศิริวัฒน์ บุปผาเจริญ)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

กลุ่มงานกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น ๒

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๔๐๓๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th

ผู้ประสานงาน นายธนากร เหล่าเจริญพาณิชย์

โทร. ๐๙๒-๒๗๘-๙๗๘๒

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ... กรมที่ดิน สำนักงานจัดการที่ดินของรัฐ โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๕๘๓๘ โทรสาร ๐ ๒๑๔๓๕๑๐๖

ที่ มท ๐๕๑๑.๓/ ๖๖๖๓๔ วันที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๕

เรื่อง... การดำเนินการดำเนินการคืนค่าตอบแทนในการขออนุญาตตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

เรียน... อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ตามที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมีบันทึก ที่ มท ๐๘๐๔.๖/๑๖๘๓๔ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๔ ขอหารือเกี่ยวกับการดำเนินการคืนค่าตอบแทนในการขออนุญาตตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน (คูตทราย) กรณี นายสมชาย ธนาลังการ ยื่นคำขออนุญาตคูตทรายในแม่น้ำอิง ท้องที่หมู่ที่ ๑ ตำบลสันทรายงาม อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย นั้น

กรมที่ดินได้พิจารณาแล้วเห็นว่า

๑. ตามมาตรา ๙/๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ประกอบกับข้อ ๒๔ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอนุญาตให้คูตทราย พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนดว่า เมื่อผู้ประกอบการคูตทรายได้รับอนุญาตให้คูตทรายแล้วจะต้องเสียค่าตอบแทนเป็นรายปีแก่เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล ตามวิธีการและอัตราที่กำหนดในข้อบัญญัติท้องถิ่น แต่ต้องไม่เกินอัตราตามบัญชีท้ายประมวลกฎหมายที่ดิน ดังนั้น การชำระค่าตอบแทนเป็นรายปีให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นน่าจะเป็นกรณีที่ผู้ขออนุญาตคูตทรายได้รับอนุญาตให้คูตทรายแล้ว เมื่อผู้ขออนุญาตคูตทรายยังไม่ได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตคูตทรายและยังไม่ได้ดำเนินการประกอบกิจการคูตทรายรวมทั้งจังหวัดได้ตั้งวันการออกใบอนุญาตตามข้อ ๒๘ การที่ผู้ขออนุญาตคูตทรายต้องเสียค่าตอบแทนให้แก่เทศบาลตำบลสันทรายงามน่าจะไม่ใช่เป็นธรรมแก่ผู้ขออนุญาต ส่วนวิธีการรับชำระค่าตอบแทนหรือการคืนค่าตอบแทนเป็นเรื่องที่เทศบาลตำบลสันทรายงามต้องพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามนัยหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๕๑๑.๓/๖๗๕๓ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๔ ตอบข้อหารือจังหวัดพระนครศรีอยุธยา รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

๒. การไม่เข้าประกอบกิจการของนายสมชายฯ จะถือว่าเป็นกรณีที่ผู้ได้รับอนุญาตควรรู้ถึงเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นมาก่อนจะนำมาเป็นข้ออ้างในการขอลดหย่อนค่าตอบแทนมิได้ตามข้อ ๒๔ หรือไม่นั้น เมื่อพิจารณาระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอนุญาตให้คูตทราย พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๒๔ ได้กำหนดว่า ภายในกำหนดเวลาอนุญาต หากผู้ได้รับอนุญาตอ้างว่าคูตทรายไม่ได้ด้วยประการใดๆ ก็ตาม ให้ถือว่าเป็นเรื่องของผู้ได้รับอนุญาตที่ควรรู้ถึงเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นมาก่อน จะนำมาเป็นข้ออ้างในการขอยืดเวลากำหนดอนุญาตหรือขอลดหย่อนค่าตอบแทนมิได้ เป็นกรณีที่ผู้ขออนุญาตได้รับใบอนุญาตให้คูตทรายแล้วจึงจะต้องพิจารณาตามข้อ ๒๔ ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นายอมรงค์ สืบตระกูล)
ที่ปรึกษาด้านประสิทธิภาพ ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมที่ดิน

26 มิถุนายน 2549

เรื่อง ทหารเรือแนวทางปฏิบัติการเรียกเก็บค่าตอบแทนต่ออายุใบอนุญาตดูทราย

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

อ้างถึง หนังสือจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ อย 0019/8643 ลงวันที่ 6 มิถุนายน 2549

ตามที่ทหารเรือแนวทางปฏิบัติ กรณี บริษัท อ่างทองธุรกิจ จำกัด ได้ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตดูทราย ประจำปี พ.ศ.2548 แต่เนื่องจากการดูทรายของบริษัทฯ ทำให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อน คณะอนุกรรมการพิจารณาอนุญาตให้ดูทรายประจำจังหวัด จึงมีมติในการประชุมครั้งที่ 2/2547 เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2547 ยังไม่ต่ออายุใบอนุญาตให้บริษัทฯ เพื่อรอผลการตรวจสอบตามหลักวิชาการเกี่ยวกับผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยได้แจ้งให้บริษัทฯ ไปชำระค่าตอบแทนในการประกอบกิจการดูทรายแก่องค์การบริหารส่วนจังหวัด และบริษัทฯ ได้ไปชำระค่าตอบแทนแล้ว แต่การประชุมคณะอนุกรรมการ ครั้งที่ 1/2549 เมื่อวันที่ 10 เมษายน 2549 มีข้อทักท้วงว่า การเรียกค่าตอบแทนก่อนการได้รับอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตไม่น่าจะถูกต้อง หากภายหลัง หลักวิชาการแล้ว ที่ประชุมมีมติไม่ต่ออายุใบอนุญาต จะต้องคืนเงินค่าตอบแทนที่ได้เรียกเก็บไว้แล้วให้แก่บริษัทฯ หรือไม่ อย่างไร ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

เมื่อคณะอนุกรรมการพิจารณาอนุญาตให้ดูทรายประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยามีมติในการประชุมครั้งที่ 2/2547 เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2547 ยังไม่ต่ออายุใบอนุญาตดูทรายให้บริษัทฯ อ่างทองธุรกิจ จำกัด เพื่อรอผลการตรวจสอบตามหลักวิชาการเกี่ยวกับผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมตามที่มีการร้องเรียน ซึ่งตามนัยระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอนุญาตให้ดูทราย พ.ศ.2546 ข้อ 26 วรรคสอง บริษัทฯ ยังคงสามารถดูทรายต่อไปได้จนกว่าจะมีคำสั่งไม่ต่ออายุใบอนุญาต ส่วนเรื่องค่าตอบแทนนั้น สามารถพิจารณาได้ 2 กรณี ดังนี้

1. กรณีที่บริษัทฯ ยังดำเนินการดูทรายภายหลังจากใบอนุญาตประจำปี พ.ศ.2547 ล้นอายุ ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ยังรอผลการพิจารณาเรื่องการต่ออายุใบอนุญาตนั้น เห็นว่าบริษัทฯ ต้องชำระค่าตอบแทนให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัด เนื่องจากบริษัทฯ ได้รับประโยชน์จากการดูทรายอย่างต่อเนื่อง การเรียกเก็บค่าตอบแทนจึงชอบแล้ว

2. กรณี...

2. กรณีที่บริษัทฯ มิได้ดำเนินการดูตรวจภายหลังจากใบอนุญาตประจำปี พ.ศ.2547 ล้นอายุ และอยู่ระหว่างรอผลการพิจารณาเรื่องการต่ออายุใบอนุญาตนั้น หากปรากฏภายหลังจากพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ต่ออายุใบอนุญาตให้แก่บริษัทฯ แต่บริษัทฯ ได้ชำระค่าตอบแทนให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดไปแล้ว น่าจะไม่ใช่เป็นธรรมกับบริษัทฯ ส่วนการจะจ่ายค่าตอบแทนที่ชำระไปแล้วคืนแก่บริษัทฯ อย่างไรนั้น เป็นเรื่องที่ต้องคณะกรรมการส่วนจังหวัดจะพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรอรอด ทองนิรมล)

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมที่ดิน

สำนักจัดการที่ดินของรัฐ

โทร. 0 2622 3469 มท. 50801 - 12 ต่อ 365

โทรสาร. 0 2222 1840

ได้รับแจ้ง
@ 11/7/49
26 ส.ค. 2549

1586
3.1.49
22 มี.ค. 49
22 ส.ค. 2549
11/7/49
180 มี.ค. 49
1/2/48
11